

เรื่อง จารึกลานเงินจารึกเรื่องการสร้างพระเครื่องและการอาราธนาพระเครื่องที่พบในเจดีย์พระบรมธาตุ นครชุม

รายละเอียด

เมื่อสมเด็จพระพุทธเจ้าจารย์(โต) ได้รื้อค้นพระเจดีย์พระบรมธาตุนครชุม ภายในกรุพบแผ่นลานเงินจารึกภาษาขอม กล่าวถึงตำนานการสร้างพระพิมพ์และวิธีการสักการบูชาพร้อมลำดับอุปเท่ห์ไว้พระพิมพ์ที่ได้จากกรุนี้คือ ว่ามีฤๅษี ๑๑ ตน ฤๅษีเป็นใหญ่ ๓ ตนฤๅษีพิราลัยตนหนึ่ง ฤๅษีตาไฟตนหนึ่งฤๅษีดาววัตตนหนึ่ง เป็นประธานแก่ฤๅษีทั้งหลาย จึงปรึกษากันว่าเราทั้งนี้จะเอาอันใดให้แก่พระยาศรีธรรมมาศกราช ฤๅษีทั้ง ๓ จึงปรึกษาแก่ฤๅษีทั้งปวงว่าเราจะทำด้วยฤทธิ์ ทำเครื่องประดิษฐานเงินทองไว้จะนี้ฉลองพระองค์จึงทำเป็นเมฆพัตร อุทุมพรเป็นมฤตยูพิศม์ อายุ วัฒนะ พระฤๅษีประดิษฐานไว้ในถ้ำหวใหญ่น้อย เป็นอานุภาพแก่มนุษย์ทั้งหลาย สมณชีพรามณจารย์ไปถ้วน ๕,๐๐๐ พรรษา พระฤๅษีตนหนึ่งจึงว่าแก่ฤๅษีทั้งปวงว่าท่านจงไปเอว่านทั้งหลายอันมีฤทธิ์เอามาให้ได้ ๑,๐๐๐ เก็บเอาเกสรดอกไม้อันวิเศษที่มีกฤษณาเป็นอาทิให้ได้สัก ๑,๐๐๐ ครั้นเสร็จแล้วฤๅษีจึงป่าวร้องเทวดาทั้งปวงให้มาช่วยบดยาทำเป็นพระพิมพ์ไว้สถานหนึ่ง ทำเป็นเมฆพัตรสถานหนึ่ง ฤๅษีทั้ง ๓ ตนนั้น จึงบังคับฤๅษีทั้งปวงให้เอว่านทำเป็นผงปั้นเป็นก้อนถ้าผู้ใดได้ถวายพระพรแล้ว จึงเอาไว้ใช้ตามอานุภาพเถิด ให้ระลึกถึงพระฤๅษีที่ทำไว้ นั้นเถิด ตำนานบนแผ่นลานเงินได้บอกวิธีสำหรับอาราธนาพระกำแพงทุ่งเศรษฐี ดังนี้

ถ้าผู้ใดได้ไหว้ให้ถวายพระพร แล้วจึงเอาไว้ใช้ตามอนุภาพ ให้ระลึกถึงคุณพระฤๅษีที่ทำไว้นั้นเกิดฤๅษีได้อุป
เทห์ไว้ดังนี้

แม้อันตรายสักเท่าใดก็ดีให้นิมนต์พระใส่น้ำมันหอม อันตรายทั้งปวงหายสิ้นแล

ถ้าจะเข้าการรณรงค์สงครามให้เอาพระใส่น้ำมันหอม เข้าด้วยนพหุคุณ แล้วเอาใส่ผม ตักดีสิทธ์ตามปรารถนา

ถ้าผู้ใดจะประสิทธิ์แก่หอกลดาบศาสตราอาวุธทั้งปวงเอาพระสร้งน้ำมันหอมแล้วเสกด้วย อิติปิโสภุทธาติ เสก ๓
ที่ ๗ ที่แล้วใส่ขันสำริด พิษฐานตามความปรารถนาเกิด

ถ้าผู้ใดจะใคร่มาตุคามเอาพระสร้งน้ำมันหอม ใส่ใบพลูทาประสิทธิ์แก่คนทั้งหลาย

ถ้าจะสง่าเจรจาให้คนเกรงกลัวเอาพระใส่น้ำมันหอม หุงขี้ผึ้ง เสกด้วย นพหุคุณ ๗ ที่

ถ้าจะค้าขายก็ดีไปทางบกทางเรือก็ดี ให้นมัสการด้วยพาทูง แล้วเอาพระสร้งน้ำมันหอมเสกด้วยพระพุทธรุคุณ
อิติปิโส ภุทธาติ เสก ๗ ที่ ประสิทธิ์แก่คนทั้งหลายแล

ถ้าจะให้สวัสดิสภาพรทุกวันให้เอาดอกไม้ดอกบัวบูชาทุกวัน ถ้าจะปรารถนาอันใดก็ได้ทุกอันแล

ถ้าผู้ใดพบพระเกสรก็ดีพระว่านก็ดี พระปรอทก็ดี (เข้าใจว่าเป็นพระเนื้อชินเข้าปรอท)เหมือนกันอย่าประมาท
มีอนุภาพดั่งกำแพงล้อมกันภัยแก่ผู้นั้น

ถ้าจะให้ความสุขให้เอาพระสร้งน้ำมันหอม เอาด้าย ๑๑ เส้น (หมายถึงพระฤๅษี ๑๑ ตน) ซูบน้ำมันหอม แล้ว
ทำใส่เทียนตามถวายพระ แล้วพิษฐานตามความปรารถนาเกิด

ถ้าผู้ใดจะสระหัวให้เขียนยันต์ใส่ใส่เทียนเกิด จะประเสริฐแล ฯลฯ

ความเชื่อเหล่านี้ตกทอดมายังผู้คนที่มีความเชื่อในพุทธรุคุณของพระเครื่อง ทำให้พระเครื่องกำแพงเพชร มี
ราคาสูงมากจราคาที่เขาเก็บ หลายล้านบาท นับว่าเป็นสิ่งมหัศจรรย์ ในเมืองกำแพงเพชร อิทธิพลจากจาริกลาน
เงิน ที่สมเด็จพระพุทธาจารย์(โต)พบในเจดีย์พระบรมธาตุนครชุมแน่นอน

คำสำคัญ : จาริกลานเงิน, พระเครื่อง

ที่มา : สันติ อภัยราช. (2549). จดหมายเหตุวัฒนธรรมกำแพงเพชร.

<http://www.sunti-apairach.com/letter/index.php?>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-04-17

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1416&code_db=610001&code_type=01